

ప్రపంచంలోనే అత్యంత కాలుష్య సగరింగా ఢిల్లీ

శ్వేతసౌధ విజేత

దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో గాలి కాలుష్యం మరింత అధ్వాన్నంగా మారుతోంది. సెంట్రల్ పాల్యూషన్ కంట్రోల్ బోర్డ్ డేటా ప్రకారం.. గాలి నాణ్యత సూచిక 382కి చేరుకోవడంతో ఆదివారం ఢిల్లీలో గాలి నాణ్యత చాలా పేలవమైనదిగా నమోదైంది. డేటా ప్రకారం.. ఢిల్లీ నగరం 'తీవ్రమైన' కేటగిరీ (ఏక్యూఐ 400 అంతకంటే ఎక్కువ)లోకి ప్రవేశించే దశలో ఉంది. దాంతో, ప్రపంచంలోనే అత్యంత కలుషితమైన నగరంగా ఢిల్లీ మరోసారి నిలిచింది. గాలి నాణ్యత పరిస్థితిని తగ్గించడానికి ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ.. కాలుష్య స్థాయిలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ క్రమంలో ఢిల్లీ నివాసితులలో తీవ్ర ఆందోళనలను కలిగిస్తోంది. ఆసక్తికరమైన విషయమేమిటంటే.. దేశ రాజధాని ఢిల్లీలోని గాలి నాణ్యతలో కొద్దిగా క్షీణత నమోదైంది. అయితే, వ్యవసాయ వ్యర్థాల కాలుష్యం గణనీయంగా తగ్గింది. శనివారం నాటికి ఢిల్లీ కాలుష్యంలో కేవలం 15 శాతం మాత్రమే వ్యవసాయ వ్యర్థాలు ఉండగా, శుక్రవారం నాటికి 35 శాతం కన్నా ఎక్కువగా తగ్గింది. ఢిల్లీ గాలి నాణ్యత క్షీణించడానికి ఇతర అంశాలు కూడా గణనీయంగా ప్రభావితం చేస్తున్నాయని ఈ తగ్గింపు సూచిస్తుంది. - మహా

వాహన ఉద్ఘాటాలు, పారిశ్రామిక కార్యకలాపాలు, నిర్మాణ ధూళి, ఢిల్లీ కాలుష్యానికి ప్రధాన కారకులుగా చెప్పవచ్చు. ఈ మూలాలు గాలిలోకి హానికరమైన రేణువులు, వాయువులను విడుదల చేస్తూనే ఉన్నాయి. నగరంలో భౌగోళిక, వాతావరణ పరిస్థితులతో కలిపి తరచుగా భూమికి దగ్గరగా ఉన్న కాలుష్య కారకాలను బంధిస్తాయి. చలికాలం సమీపిస్తున్న కొద్దీ ఉష్ణోగ్రతలలో తగ్గుదల, గాలి నమూనాలలో మార్పును సూచిస్తుంది.

దజనుకు పైగా పర్యవేక్షణ స్థేషన్లు

దేశ రాజధాని ఏక్యూఐ 'తీవ్రమైన' కేటగిరీ అంచున ఉంది. అనేక పర్యవేక్షణ స్థేషన్లు ఇప్పటికే భయంకరమైన గణాంకాలను నివేదిస్తున్నాయి. ఢిల్లీలో విస్తరించి ఉన్న 40 స్థేషన్లలో ఆదివారం నాటికి దజనుకు పైగా 'తీవ్రమైన' కేటగిరీలోకి ప్రవేశించాయి. ఆనంద్ విహార్, అశోక్ విహార్, బవానా, ద్వారకా, జహంగీర్పురి, ముండ్వా, నజఫ్ గఢ్, లజ్ పత్ నగర్, పబ్లిక్ గంజ్, వివేక్ విహార్, రోహిణి, పంజాబ్ బాగ్, వజీర్ పూర్ లోని రెండు స్థేషన్లు ఏక్యూఐ స్థాయిలకు చేరుకున్నాయి. వీటిలో ఆనంద్ విహార్ ఏక్యూఐ 436తో అగ్రస్థానంలో ఉంది. రోహిణి 435 వద్ద లజ్ పత్ నగర్ వద్ద 430, పంజాబ్ బాగ్ 425 వద్ద ఉన్నాయి. ఈ గణాంకాలు దేశ రాజధానిలో ఉన్న ప్రమాదకర గాలి నాణ్యత స్థాయిలను సూచిస్తున్నాయి.

ఎన్సీఆర్లో ఆందోళనకర పరిస్థితులు

ఎన్సీఆర్లో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా ఉంది. హర్యానాలోని బహదూర్ పుర్ లో ఏక్యూఐ ప్రమాదకరమైన స్థాయిలు 335, సోనిపట్ 321, గురుగ్రామ్ 281 వద్ద ఉండగా, యూపిలోని నోయిడా 313, గ్రేటర్ నోయిడా 248, ఘజియాబాద్ 290, హాపూర్ 280గా నమోదయ్యాయి. ఈ సంఖ్యలను పరిశీలిస్తే.. ఈ గాలి కాలుష్య సమస్య ఢిల్లీకి మించి విస్తరించి మరింత ప్రభావితం చేస్తుందని సూచిస్తున్నాయి. స్థానిక కాలుష్య వనరులు, ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, భారీ ఉద్ఘాటాల కలయిక ఈ వార్షిక సంక్షోభానికి దారితీస్తుంది. అదనంగా, పొరుగు రాష్ట్రాల్లో వ్యవసాయ వ్యర్థాలను కాల్చడం వల్ల పరిస్థితి మరింత దిగజారింది. ఢిల్లీలో ఇప్పటికే గాలి నాణ్యత క్షీణించడంతో ప్రమాదకర స్థాయికి చేరుకుంది.

అమెరికా దేశాధ్యక్ష ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడ్డాయి. ఈ ఎన్నికల్లో రిపబ్లిక్ పార్టీ అభ్యర్థి డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఘన విజయం సాధించారు. దీంతో ఆయనకు వివిధ దేశాధ్యక్షుల నుంచి అభినందనలు వెల్లువెత్తాయి. 47వ దేశాధ్యక్షుడిగా ఎన్నికైన డొనాల్డ్ ట్రంప్.. జనవరిలో దేశాధ్యక్షుడిగా బాధ్యతలు చేపట్టనున్నారు. డొనాల్డ్ ట్రంప్ అంచనాలను మించిన విజయం అందుకున్నారు. ప్రచార పద్ధతులు ఎలా ఉన్నా.. ఎన్నికల్లో అంతిమంగా గెలుపే కీలకం. ట్రంప్ మొదటి నుంచి అమెరికా ఫస్ట్ అనే విధానాన్నే పాటిస్తానని చెబుతున్నారు. అమెరికా అంటే ప్రపంచానికి పెద్దస్వగా పేరుంది. ఒక్క అమెరికా విషయాల్లో ప్రపంచంలోని ఇతర విషయాలు అమెరికాపై మొదటి నుండి అధిక ప్రభావం చూపేవి. కానీ మోడీ వచ్చాక ఎన్నికల ప్రచార పద్ధతులు సమూలంగా మార్చేశారు. ప్రత్యర్థిని ఎంత వీలైతే అంత దూషించడం, దుర్మషలాడడం బలహీనుడిని చేసేందుకు శతధా ప్రయత్నించడం ట్రంప్ ప్రచారంలోనే మొదట కనిపించింది. భిన్నమైన ప్రచార శైలితో రెండుసార్లు మహిళా నేతలను ఓడించి శ్వేతసౌధ రాజాజు అయ్యారు. తొలిసారి ట్రంప్ హిల్లరీ క్లింటన్ ను ఓడించి అధ్యక్షుడు కాగా, ఈ సారి కమలాహరీస్ ను ఓడించారు. మహిళలు తన ప్రత్యర్థులుగా ఉన్న సందర్భాల్లోనే ట్రంప్ విజయం సాధించినా, గతం కంటే ఈసారి తన అవసరాన్ని అమెరికన్లు అధికంగా గుర్తించారు. దౌత్యపరంగా ట్రంప్ విధానాలు అనేక దేశాల్లో మార్పుచేర్పులు చేయనున్నాయి. డొనాల్డ్ ట్రంప్ మొదటిసారి అమెరికా అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయిన తర్వాత తన విదేశీ పర్యటనను సోదీ ఆరేబియా నుంచి ప్రారంభించారు. తద్వారా మధ్య ప్రాచ్య అరబ్బి ప్రాంతం పట్ల తనకున్న ప్రాధాన్యతను చాటారు. జెరుసాలం మూహ్యుటికి ఇజ్రాయేల్ కు చెందాలని చెప్పిన డొనాల్డ్ ట్రంప్ కు కీలక అరబ్బి పాలకలందరితో పాటు ఇజ్రాయేల్ అధ్యక్షుడు బెంజమిన్ నెతన్యూతో కూడ సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి. అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో బైడెన్ పై వ్యతిరేకతతో ముస్లింలు ఎక్కువగా ట్రంప్ కు మద్దతు పలికినట్లు పోల్ బ్రెండ్స్ సృష్టం చేస్తున్నాయి. ప్రధాని మోడీతో ఉన్న స్నేహ సంబంధాల రీత్యా అమెరికా భారత్ మధ్య ఉన్న వాణిజ్య బంధాల రీత్యా ఈ ఎన్నికలు ఎంతో కీలకమైనవి. ట్రంప్ లాంటి దుడుకు స్వభావం ఉన్న వారైతేనే మార్కెట్ లో ప్రకంపనలు వస్తాయన్న అంచనాలతో భారతీయులు కూడా ట్రంప్ రాకను స్వాగతించారు. కమలాహరీస్ భారత సంతతికి

చెందినా మోడీ నేరుగా ట్రంప్ కు సంఘభావం ప్రకటించారు. తొలి దఫా అధ్యక్షుడిగా పనిచేసిన నాటి నుంచి తాజా ఎన్నికల వరకు 'అమెరికా ఫస్ట్' అనే నినాదంతో డొనాల్డ్ ట్రంప్ పనిచేశారు. అమెరికా విదేశాంగ విధానాన్ని దృఢంగా పునరుద్ధరించుతానంటూ ప్రచార సమయంలోనే గట్టిగానే చెప్పారు. అయితే భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ, ట్రంప్ మధ్య స్నేహబంధం ఉంది. 'హౌడీ, మోడీ!', 'సమాన్స్ ట్రంప్' వంటి ఈవెంట్ లలో మోడీతో పాటు ట్రంప్ కూడా స్వయంగా పాల్గొన్నారు.

ట్రంప్ గత పాలనలో భారత్ అమెరికా సంబంధాలు బలంగానే ఉన్నాయని వీటిని బట్టి చెప్పవచ్చు. మరి ట్రంప్ 2.0 పాలనలో అవకాశాలతో పాటు సవాళ్లు కూడా ఎదురుకావచ్చని విశ్లేషణలు వెలువడుతున్నాయి. అమెరికాకు ప్రధాన వ్యూహాత్మక భాగస్వామి అయిన ఇండియాకు వాణిజ్యం, ఇమ్మిగ్రేషన్, సైనిక సహకారం, దౌత్యం వంటి అంశాల్లో ట్రంప్ తీసుకునే నిర్ణయాలు కీలకంగా మారనున్నాయి. అమెరికా, భారత్, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా సభ్య దేశాలుగా ఉన్న 'క్వాడ్' ను ట్రంప్ హయాంలో మరింత బలోపేతం చేసే అవకాశాలున్నాయి. చైనాకు కౌంటర్ గా 'క్వాడ్ బలోపేతం' జరుగుతోంది. సభ్య దేశాల మధ్య ఆయుధ విక్రయాలు, సాంకేతికత బదిలీలు, ఉమ్మడి సైనిక విన్యాసాలు వంటి మరింత రక్షణ సహకారాన్ని ట్రంప్ 2.0 హయాంలో ఆశించవచ్చు. ఇక ఉగ్రవాద నిరోధం విషయంలో కూడా భారత లక్ష్యాలు అనుకూలంగా ట్రంప్ ప్రభుత్వం పనిచేసే అవకాశాలు ఉన్నాయి. భారత్ విషయానికి వస్తే అమెరికాతో వాణిజ్యం బంధం చాలా ముఖ్యమైనది. విదేశీ ఉత్పత్తులపై భారత్ అత్యధిక సుంకాలను విధిస్తోందంటూ గత పాలనలో ట్రంప్ ఆరోపించారు. పరస్పర పన్నును ప్రవేశపెట్టాలని కూడా ఆయన అన్నారు. తిరిగి అధికారంలోకి రావడంతో ఇప్పుడెలా వ్యవహరిస్తారో చూడాలి. ట్యాక్సులు ఏమైనా ప్రవేశపెడతారా అనేది వేచిచూడాలి. ఇక భారత బట్టి, ఫార్మాస్యూటికల్, టెక్నాలజీ రంగాలు ఎక్కువగా అమెరికాపై ఆధారపడుతుంటాయి. వీటి విషయంలో ట్రంప్ ప్రభుత్వ వైఖరి ఎలా ఉంటుందో చూడాలి. వీటితో పాటు ఇమ్మిగ్రేషన్ విధానం కూడా అత్యంత కీలకమైనది. మొత్తంగా ట్రంప్ 2.0 పాలన భారతీయులను, భారత్ ను ఎలా ప్రభావితం చేస్తుందన్నది ముందుముందు తెలుస్తుంది.

